

Trafikverkets ärendenummer
TRV 2026/6175
Motpartens ärendenummer
Ks/2026:76

Dokumentdatum
2026-05-11

Avsiktsförklaring trafikplatser på E4 vid Torsvik, Jönköpings kommun

Denna avsiktsförklaring avser utredningar, planläggning och byggande för åtgärder och innefattar:	
☒	Medfinansiering från annan part till statlig infrastruktur
☐	Samfinansiering med olika statliga anslag/finansier
☒	Samverkan där respektive part äger sin anläggning och finansierar sin del
☒	Samverkan där annan part äger och finansierar sin anläggning och Trafikverket - bevakar genomförandet när anläggningen är i anslutning till statens anläggning, eller - får i uppdrag att genomföra åtgärden

Mellan nedanstående parter träffas härmed följande avsiktsförklaring.

§1 Parter

Trafikverket, Sydöstra regionen, org.nr 202100-6297, 781 89 Borlänge, nedan Trafikverket.

Jönköping kommun, 212000-0530, 55189 Jönköping, nedan Kommunen.

Parterna har inlett diskussioner i syfte att gemensamt verka för stegvis genomförande och uppföljning av åtgärder som kan omfatta både kommunal och statlig infrastruktur i takt med framtagande av flera detaljplaner på Torsviksområdet.

Avsikten är att genomförandet ska ske med medfinansiering och/eller samverkan.

Intill dess att avtal om medfinansiering och/eller samverkan träffats mellan parterna ska följande avsiktsförklaring gälla mellan parterna.

§2 Definitioner och begrepp

Följande definitioner och begrepp används i denna avsiktsförklaring:

Åtgärdsvalsstudie (ÅVS)

En åtgärdsvalsstudie är ett arbetssätt som används i svensk samhälls- och transportplanering och som grundar sig på dialog med flera aktörer. En åtgärdsvalsstudie görs tidigt i planeringen för att få en gemensam helhetsbild och hitta hållbara förslag på åtgärder.

Bevakningsledare

En bevakningsledare säkerställer att Trafikverkets krav på statlig anläggning tillgodoses i samband med att åtgärd som berör eller kan påverka det statliga väg- eller järnvägsnätet initieras och genomförs av extern part.

Dokumentdatum
2026-05-11

STRESS

Storstädernas Trängsel och REStidsSystem; vars uppgift är att leverera restider i realtid för användning såväl internt som externt till exempel via Trafikverkets öppna API. I STRESS lagras all indata som används för beräkningen av restider såsom hastighet, restid och fordonsflöde efter valda segmentindelningar. STRESS lagrar även historiska data som kan användas i uppföljningssyfte.

Uppföljningsmått

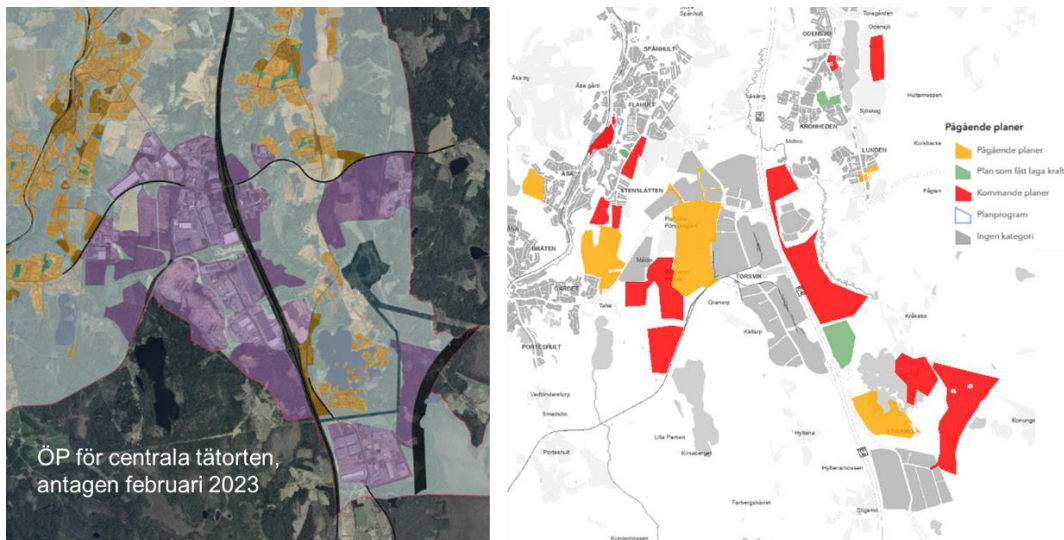
Mått som används för att följa upp när effekten av en identifierad brist når en nivå som kräver att befintliga åtgärder justeras eller att nya åtgärder läggs till för att förbättra situationen.

Utvärderingsmått

Mått för att utvärdera effekten av enskilda åtgärder för att säkerställa de ger förväntad effekt.

§3 Syfte och bakgrund

Jönköpings kommun pekar ut stora områden för fortsatt utveckling av verksamheter och industri vid Torsvik i Översiktsplan för centrala tätorten som antogs 2023. Kommunen har flera pågående och kommande detaljplaner för verksamheter i Torsviksområdet som kommer att innebära en ökning av trafik ut på statlig väg, E4. Dessutom har kommunen flera pågående och kommande detaljplaner för bostäder i området Målö ängar, Taberg, som också riskerar att generera ökade trafikmängder ut på E4 vid trafikplats Torsvik.

I tecknad överenskommelse om samverkan mellan Jönköpings kommun och Trafikverket, undertecknad 2021-02-06, nämns utvecklingen längst E4:an och av LogPoint som exempel på gemensamma utmaningar och frågor att samverka kring.

Vid trafikplats Torsvik uppstår i dagsläget långa köer på avfartsrampen till den västra droppen i trafikplatsen, vilket medför risk för upphinnandeolyckor. Köerna växer sig stundtals bakåt ut på motorvägen. Jönköpings kommun har tagit fram trafikutredningar för Torsviksområdet i enskilda detaljplaner, men det har inte genomförts åtgärder som har avhjälpt problemet.

Dokumentdatum
2026-05-11

Trafikverket har genomfört en trafikutredning med syfte att identifiera brister och analysera den nuvarande och framtida trafiksituationen vid trafikplats Torsvik ur ett helhetsperspektiv, där både statligt och kommunalt vägnät beaktades, med särskilt fokus på kapacitet och framkomlighet. Trafikutredningen visar att det förekommer köproblem i och omkring trafikplats Torsvik och att det uppstår situationer där köerna skapar trafiksäkerhetsrisker.

I nuläget växer sig kön i den västra droppen stundtals ut till de genomgående körfälten på E4:an vilket är en stor trafikfara. Med den ökande trafikmängden, enligt trafikprognoser, förväntas denna situation inträffa allt oftare. För att säkerställa en trygg och säker trafikmiljö är det således av stor vikt att förhindra att kön växer ut till de genomgående körfälten på E4:an. Trafikutredningen rekommenderar åtgärder enligt fyrstegsprincipen på såväl kort som lång sikt. På kort sikt är det åtgärder på det kommunala vägnätet som behöver genomföras.

På längre sikt bedöms det även behöva göras åtgärder på den statliga infrastrukturen till följd av kommunens exploateringar.

Trafikverket har initierat en åtgärdsvalsstudie av transportnätet i utvecklingsområden för verksamheter och industri utmed E4 söder om Jönköping, Logpoint South Sweden, i Jönköping och Vaggeryds kommuner (ÅVS Transportnät Torsvik-Stigamo) som beräknas vara klar under våren 2026. Jönköpings kommun har tagit fram en Trafikstrategi som antogs december 2025 och pekar ut mål och inriktning för kommunens trafikarbete. I samband med beslut om Trafikstrategin gavs ett fortsättningsuppdrag att ta fram en Trafikplan som ska konkretisera hur Trafikstrategins mål ska uppnås. Om Åtgärdsvalsstudien eller trafikplanen identifierar behov av åtgärder i olika tidsperspektiv bör dessa hanteras enligt beskrivning i §5 utifrån huvudmannaskap och principer för fördelning av ansvar i §7.

Avsiktsförklaringens syfte är att parterna ska verka för att nå en överenskommelse över samverkan, ansvar och kostnader för utredning och genomförande av åtgärder och, i förekommande fall, hur det framtida väghållningsansvaret/ansvar för infrastrukturen ska fördelas.

Parternas avsikt är att träffa ytterligare avtal om medfinansiering och/eller samverkan enligt de huvudprinciper som framgår i denna avsiktsförklaring.

Tidigare studier och utredningar avseende avsiktsförklaringens geografiska område (se figur 1) är

Jönköpings kommun:

- Trafikanalys detaljplan kombiterminal Målön, 2021-09-16, reviderad 2021-10-15 Ramböll
- Trafikanalys detaljplan kombiterminal Torsvik PM 2023-08-31, Ramböll
- Trafikberäkning i programskedet för Målö ängar, (Tahe 1:8) 21-02-15

Trafikverket:

- Trafikplats Torsvik - Trafikutredning, 2025-02-07, Sweco

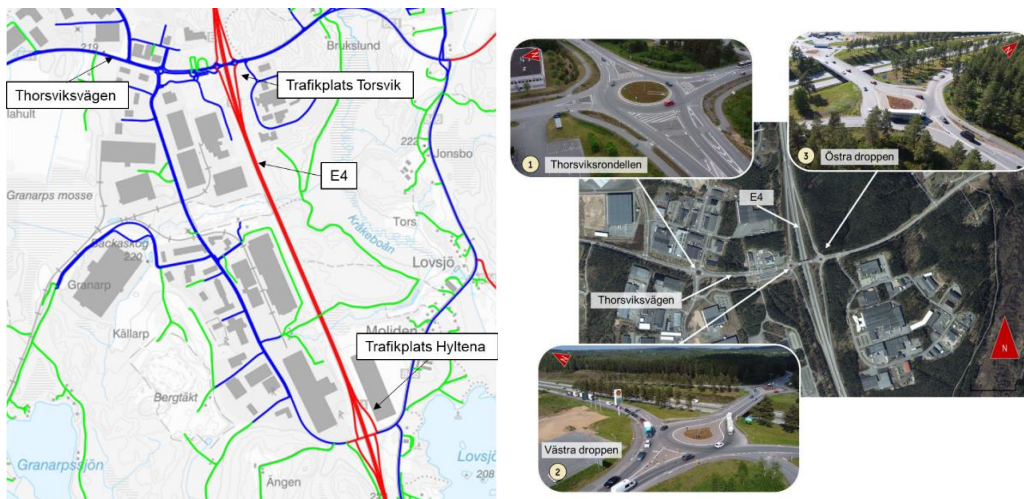
Dokumentdatum
2026-05-11

§4 Tidigare avsiktsförklaring eller avtal avseende medfinansiering och samverkan för åtgärden

Parterna har inte tidigare tecknat avsiktsförklaring eller avtal om medfinansiering av åtgärder inom aktuellt område.

§5 Beskrivning av åtgärder, kostnader och finansiering

Avsiktsförklaringen avser fördelning av ansvar för genomförande av utredningar, åtgärder och uppföljning kopplade till infrastruktur på Torsviksområdet och i anslutning till E4 förbi Torsvik.

Figur 1 Till vänster framgår avsiktsförklaringens geografiska område. Röd markering avser statlig infrastruktur, blå avser kommunal infrastruktur och grön avser enskild infrastruktur. Till höger visas foton av trafikplats Torsvik samt kringliggande infrastruktur. Källor NVDB.se samt OpenStreetMap.

Avsiktsförklaringen omfattar följande åtgärder:

Åtgärder i den kommunala infrastrukturen

Åtgärd 1: Genomförande och uppföljning av mindre åtgärder på kort sikt, 0-1 år, på det kommunala vägnätet vid trafikplats Torsvik.

Åtgärd 2: Genomförande och uppföljning av åtgärder på medellång sikt, 2-10 år, på det kommunala vägnätet vid trafikplats Torsvik.

Åtgärd 3: Genomförande och uppföljning av åtgärder på medellång sikt, 2-10 år, som påverkar kommunala droppar vid trafikplats Torsvik.

Åtgärder i den statliga infrastrukturen

Åtgärd 4: Genomförande och uppföljning av åtgärder på medellång sikt, 2-10 år, på statlig avfartsramp vid trafikplats Torsvik.

Åtgärd 5: Genomförande och uppföljning av åtgärder på längre sikt, mer än 10 år, som till exempel kan innebära större ombyggnation av trafikplatser på E4 vid Torsvik.

Dokumentdatum
2026-05-11

Finansiering

Utgångspunkten är att åtgärder som krävs i den statliga transportinfrastrukturen på grund av kommunal exploatering ska bekostas av kommunen/exploatören. Det kan vara aktuellt att staten svarar för en del av kostnaden för åtgärder som krävs för en exploatering i kommunal planering, om det finns en brist i statlig anläggning som inte beror på trafikallstringen från aktuell exploatering. I dagsläget bedöms det inte finnas en sådan brist på E4 eller trafikplats Torsvik.

Detta innebär att kostnaden för genomförande av åtgärder 1-4 i § 5 i detta avtal ska finansieras till 100 % av kommunen, inklusive Trafikverkets interna kostnader för åtgärd 4 i § 5 (projektledarorganisation samt specialister) samt eventuella kostnader för åtgärd 3 i § 5 (om det finns behov av bevakningsledare). Ändrade förutsättningar eller utökad kunskapsunderlag kan utgöra grund för ny bedömning av fördelning av nyttor och kostnader mellan parterna.

Omfattningen av åtgärd 5 är i dagsläget osäker och det är därför svårt att bedöma hur en sådan lösning kan komma att genomföras och finansieras. Grundprincipen är dock densamma som för övriga åtgärder, det vill säga att finansieringen ska utgå från de brister som ska lösas och de nyttor åtgärden ger. Parterna är överens om att finansiering för genomförande av åtgärd 5 behöver hanteras i särskild ordning.

Målet är att stegvis nå överenskommelser genom de medfinansieringsavtal och samverkansavtal som ska tecknas.

§6 Tidplan

Tidplanen för det stegvisa genomförandet kan inte fastslås, då åtgärder ska genomföras när de behövs kapacitetsmässigt i takt med genomförandet av fler detaljplaner på Torsviksområdet. Åtgärderna genomförs enligt fyrstegsprincipen där mindre justeringar och optimeringar av infrastruktur genomförs och utvärderas innan större ombyggnationer planeras.

Den turordning som åtgärder, utvärderingar och utredningar ska genomföras beskrivs nedan:

- Genomförande av kortsiktiga åtgärder för att hantera befintliga brister, åtgärd 1 i §5, ska vara genomförda inom 6 månader efter att avsiktsförklaringen är undertecknat.
- Uppföljning av effekten av genomförda åtgärder görs genom mätning av kölängd på rampen eller uppskattning av kölängd genom restider på rampen. Uppföljning genomförs 2 månader efter att åtgärd 1 genomförts och sedan 1 gång/månad. Vid avsiktsförklaringens tecknande är bästa tillgängliga datakälla Trafikverkets restidsdata från STRESS, som förvaltas av Trafikverket. Om det tillkommer mer tillförlitliga metoder för att identifiera kölängder på rampen kan de användas framöver.
 - Uppföljningsmätt:
 - Avfartsrampen E4 södergående
 - Kölängd på rampen, alternativt medelhastighet på rampen används som mått för att bedöma om köbildning riskerar att påverka E4.
 - Målsättningen är att kölängden inte överskrider rampens längd, alternativt att antalet femminutersperioder med medelhastighet under 30 km/h skall uppgå till högst 10 per månad.
 - Femminutersperioder med medelhastighet under 20 km/h skall inte förekomma under normala förhållanden men accepteras i

Dokumentdatum
2026-05-11

samband med extraordinära händelser så som olyckor och vägarbeten.

- Utvärderingsmått
Thorsviksvägen
 - För att följa upp åtgärders effekt på flödet på Thorsviksvägen används 10-percentilen av hastigheten.
- Om åtgärderna som genomförs på kort sikt inte är tillräckliga och köbildning återigen sträcker sig ut på de genomgående körfälten på E4:an krävs mer omfattande åtgärder som ytterligare förbättrar kapaciteten, åtgärder på medellång sikt, åtgärd 2 i §5.
- Inom ramen för pågående och kommande detaljplaner i området görs trafikutredningar som samlat bedömer trafikutveckling och identifierar brister i både statlig och kommunal infrastruktur. Dessa samordnas med ÅVS Transportnät Torsvik-Stigamo och de analyser som genomförs inom Trafikplanen.
- Innan beslut om granskning tas för DP Målö verksamhetsområde etapp 2 (Tahe 1:129) och DP Hyltena 1:98 och Flahult 19:12 ska ÅVS Transportnät Torsvik-Stigamo vara genomförd. Om åtgärdsvalsstudien inte är slutförd innan 2028-01-01 gäller inte detta krav. Medfinansieringsavtal för åtgärder enligt åtgärd 4 och/eller 5 i §5 ska ha tecknats innan någon av dessa detaljplaner antas, om det bedöms aktuellt.

Ovanstående ska beaktas vid framtagande av avtal.

§7 Principer för fördelning av ansvar

Trafikverkets ansvar

1. Trafikverket deltar aktivt i kommunens arbete med åtgärder i §5.
2. Trafikverket ansvarar för genomförande av åtgärder i statlig anläggning enligt §5 och ansvarar för att kalla Kommunen till erforderliga möten och dela erforderligt material.
3. Trafikverket ansvarar att ta fram underlag från STRESS och tillsammans med kommunen genomföra uppföljning.
4. Trafikverket ansvarar för att genomföra "ÅVS Transportnät Torsvik-Stigamo".

Kommunens ansvar

5. Kommunen deltar aktivt i Trafikverkets arbete med åtgärder i §5.
6. Kommunen ansvarar för genomförandet av åtgärder i kommunal anläggning enligt §5 och ansvarar för att kalla Trafikverket till erforderliga möten och dela erforderligt material.
7. Kommunen genomför tillsammans med Trafikverket uppföljning av åtgärder.

§8 Principen för parternas samarbete och framtagande av medfinansiering och samverkansavtal

Planering, genomförande och uppföljning ska ske i nära samverkan mellan parterna. Gemensamma arbeten och avstämningar ska genomföras i en för projektet tillsatt arbetsgrupp med den regelbundenhet som parterna beslutar i särskild ordning. Arbetet följs upp på etablerade dialogforum på tjänstepersons- och chefsnivå.

Parterna ska ta fram medfinansierings- och/eller samverkansavtal för åtgärder under förutsättning att det då bedöms aktuellt samt att dess genomförande ska ske med medfinansiering.

Dokumentdatum
2026-05-11

Parterna ska fortlöpande informera varandra om tidplaner för olika utredningar, åtgärder och exploateringar i syfte att möjliggöra samordning med varandras processer.

§9 Förutsättningar för avsiktsförklaringens giltighet

Denna avsiktsförklaring ska inte anses utgöra ett legalt bindande avtal och parts underlåtelse att fullgöra vad som i övrigt stadgas här i ska inte medföra någon skadeståndsskyldighet.

Vidare är parterna medvetna om att ett genomförande av åtgärderna i denna avsiktsförklaring är beroende av flera myndighetstillstånd och andra beslut bland annat i frågor beträffande åtgärdsplaner, detaljplaner, väg- och järnvägsplaner m.m. Parterna är således införstådda med att ändringar i överenskommelsen, liksom ytterligare överläggningar, angående innehållet i densamma därför kan bli nödvändiga.

Eventuella ändringar i och tillägg till denna avsiktsförklaring gäller endast om de är skriftliga och undertecknade av samtliga parter.

Detta avtal signeras elektroniskt och Parterna får var sitt likalydande elektroniskt exemplar av avtalet.

Ort och datum

Ort och datum

Trafikverket
(Tanja Jevtic)

Jönköpings kommun
(Mona Forsberg)